

Podlaski Kurator
Oświaty

Podlaski Kurator Oświaty

Rynek Kościuszki 9, 15-950 Białystok; tel. (85) 748-48-48; fax. (85) 748-48-49
e-mail: kuratorium@kuratorium.bialystok.pl, <http://www.kuratorium.bialystok.pl>

Białystok, 06 lutego 2023 r.

SPiKU.570.1.2023

Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Opowiadając na pismo znak: VII.7031.4.2022.AT z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie szczegółowych zapisów statutów szkół, wyrażam opinię, że literalne brzmienie art. 99 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), w którym przyjęto, że „Obowiązki ucznia określa się w statucie szkoły z uwzględnieniem obowiązków w zakresie:”, a następnie wyliczono pięć zakresów, które powinny zostać uwzględnione w treści statutu szkoły, jednoznacznie wskazuje, że mamy do czynienia z otwartym katalogiem spraw, które określa się w statucie szkoły. O tym, że wyliczenie zawarte w ustawie ma charakter otwarty, a nie enumeratywny, decyduje użycie słów: „z uwzględnieniem”, które dopuszcza poszerzenie tego katalogu o inne elementy – niewymienione w przepisie. Inaczej mówiąc, katalog określony w art. 99 ustawy Prawo oświatowe zawiera jedynie pewien minimalny zakres obowiązków, które powinny zostać uregulowane w statucie, pozostawiając inne kwestie w gestii rady szkoły, która uchwała statut. Z art. 99 pkt 3 przywołanej ustawy wynika, że statut szkoły musi określać obowiązki w zakresie przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie szkoły jednolitego stroju – w przypadku, o którym mowa w art. 100 ww. ustawy. Zatem określenie obowiązków w zakresie wyglądu nie jest prawem nakazane. W kontekście otwartego charakteru ustawowego katalogu spraw, które określa statut, określenie obowiązków w zakresie wyglądu uczniów jest jednak dopuszczalne. Decyzja o stosownych zapisach w statucie w tym zakresie, należy do rady szkoły, a w przypadku, gdy rada szkoły nie została powołana do rady pedagogicznej w tej szkole. Istotne jest przy tym, by zapisy statutu były na tyle precyzyjnie sformułowane, by były w jak największym stopniu czytelne, precyzyjne i jednoznaczne.

Trzeba się też zgodzić z dość powszechnie panującą opinią, że w procesie wychowania realizowanym także przez szkołę w celu przygotowania dzieci i młodzieży do dorosłego życia istnienie norm określających to, co niestosowne lub niewłaściwe, lub wskazujących to, co dopuszczalne, w tym także w zakresie zasad dotyczących wyglądu, jest sprawą istotną. Prawo oświatowe pozostawia w tej kwestii szkołom pewną swobodę w zakresie umieszczania w statucie regulacji z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania danej szkoły. Wprowadzenie w statucie takich szczegółowych regulacji może być z powodzeniem uznane za racjonalne i konieczne z punktu widzenia realizowanego przez szkołę programu wychowawczo-profilaktycznego, uchwalanego przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną szkoły.

W przedmiotowej sprawie w Kuratorium Oświaty w Białymstoku w 2022 r. nie odnotowano skarg, były natomiast pojedyncze pisma wskazujące na występowanie w statutach szkół konkretnych zapisów, z prośbą o zajęcie stanowiska.

Z poważaniem
Beata Pietruszka
Podlaski Kurator Oświaty
/podpisany cyfrowo/